

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXII. (26)
No. (števil.) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
6. septembra 1973

Želje in upanje

Odkar je maja leta 1969, ko je „grela“ Córdoba v zloglasnem uporu, določena oblika nasilja prišla v vsakdanje kronike, se argentinska javnost zaskrbljeno ozira na pojav, ki ga splošno poznamo pod imenom gverila. Najsi odgovarjajo razne skupine tet ali oni ideologiji, njihovo delovanje ni bilo bistveno različno: napadi, ugrabitve, umori, izsiljevanje. Doba, ko so se te skupine razpele in večkrat po mili volji izvajale svoje akcije, je segala od tedaj, na preko celotnega ciklusa vojaških vlad. Javnost je s skrbjo prisostvovala tem pojavom.

Novo obdobje se je začelo s pričetkom institucionalizacije v državi, bolj konkretno, ko je stekla volilna kampanja, ki je dosegla višek na volitvah 11. marca t. l. Tedaj so zlasti peronistični kandidati samozavestno trdili, da bo gverila končana, kakor hitro pride na oblast ljudska peronistična vlada. Ta je resnično prevzela vodstvo države na dan narodnega praznika 25. maja. In še isti večer so bili z posebnim odlokom izpuščeni na svobodo vsi politični, pa tudi gverilski priporniki, in to celo z direktnim posegom narodnih poslancev in z aktivno udeležbo tedanjega notranjega ministra.

Takoj nato se je pričela vrsta zasedb javnih poslopj, institucije so vodili zbori maloštevilnih aktivistov, red se je umaknil in anarhija je grozila da bo zagospodovala kot še nikoli. Prišel je 20. junij in povratek generala Perona. Medsebojno obračunavanje med raznimi prevratnimi skupinami na Ezeiziji vsekakor ni bilo v slogu mirnega sožitja, ki ga je vlada napovedovala. Tudi se pozneje se je gverila izživljala v umorih in ugrabitvah, v teh zadnjih do take mere, da že ni bilo več mogoče ločiti gverilskih akcij od navadnega kriminala. Tudi obračunavanje ali gverilski posegi na sindikalna polja, kjer so padli številni vodje, ni kaj prepričljivo govorilo o dobi reda in miru. Se v tistih dneh se je z najvišjih vladnih krogov izjavljalo, da varnostni organi ne bodo izvajali represije, da so ti pojavi le slučajnostni.

Končno je prevladal zdrav duh. Male spremembe v vodstvu so rodile velike spremembe v akcijah. Po ustavi krizi in po odstopu predsednika Cámpore, se je tudi red ponovno povrnil, ne le toliko v dejstva, kot v jasnost izjav.

Nastop generala Perona je gotovo stvari postavil na svoje mesto. On je jasno obrazložil svoje načrte v številnih javnih nastopih. Eden najbolj popolnih je bil gotovo govor zboru guvernerjev. Že tedaj je napovedal boj ekstremizmu, zlasti pa vsaki vrsti nasilja. Pred dnevi je njegove misli povzel notranji minister dr. Llambí, ko je zatrdil: „Samo v miru je možno izvesti revolucijo.“

Dokončno besedo je pa ponovno izrekel Perón, ko je imel v ponedeljek 3. t. m. po televiziji razgovor s tremi argentinskimi časnikarji. Na vprašanje glede gverile je izjavil: „Levičarske sile, katerekoli naj bodo, če delujejo v okviru zakonov, so tako spoštovanja vredne kot vsake druge. Česar pa mi ne moremo sprejeti, je to, da bi obstajale organizirane sile, ki bi želele uporabljati orožje za obogatitev — kajti tudi za to ga uporabljajo — ali da bi imponirale svojo voljo, ki pa ni volja zakona. To ima eno samo označbo: to so navadni kriminali, in kot take jih je treba preganjati s policijo.“

Ob obnovljenih pojavih gverile je ta jasna beseda gotovo oddih za vso javnost. Do levičarskih prevratnih gibarjev je treba zavzeti to edino možno — jasno stališče. To je želja in upanje vse javnosti, kateri je ena bistvenih postavk mir in red v državi. In to željo mora upoštevati in jo izvršiti sedanja in bodoča vlada. Le tako bo sicer tudi možno izvesti socialno reformo, spremembo gospodarskih struktur in pa na političnem polju narodno edinost. Brez tega pa je nevarnost, da vse ostanejo le prazne besede ob ruševinah, ki jih narodu prinašajo prevratni reči rešitelji.

Mladi Slovenci med Kristusom in Marksom

Že sam naslov daje slutiti, da v prispevku teče beseda o silno zamotanem vprašanju. Pojmov kot so mladina, Kristus, Marks ni mogoče enoumno razumeti. Podoba sodobne mladine je v svoji slojevitosti izredno živahna in pestra. Lahko bi našli celo vrsto činiteljev psiholoških, zgodovinskih in družbenih, ki pogojujejo zelo raznovrstne odnose mladine do komunistične partije in Cerkev, do vere in nevere, do marksizma in krščanstva. Nemogoče je podati natančnejšo sliko o svetovnonazorski pripadnosti slovenske mladine že zaradi tega, ker ne premoremo, kar priznajo tudi marksisti (Marjan Tavčar, Štefica Baltijarevič in drugi), še nobene obširne znanstveno empirične dokumentacije o teh vprašanjih. Sociološko-religijsko raziskovanje so šele na začetku, a še ta se skoraj vsa vršijo pod vodstvom centra za preučevanje religije in Cerkev na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo pri univerzi v Ljubljani. Cerkev na tem področju ni storila ničesar ali vsaj bore malo. Zadržoljiti se bomo morali le z izjemno in nepopolno skico.

SVETOVNO GIBANJE

Kakor drugod po svetu, je tudi za našo mladino po vojni značilno, da vedno bolj beži iz mesta. Težnja za kvalitetno šolsko izobrazbo je v očitnem porastu. Mladi postajajo samostojnejši in bolj kritični. Za večino stvari se hočejo sami osebno prepričati. Vezi z domom so rahlajo, družinska vzgoja nima več tiste dodega in učinkovanja kot nekdanj. Zato je vpliv šole in drugih družbenih ustanov, ne nazadnje tudi Cerkev, vedno močnejši. Že na samem začetku vstopa v javnost, ko še niso zrela za trezno presojo, so mladi soočeni z usodno dilemo: ali Kristus ali Marx? Iz orisa partije in Cerkev bo ta položaj, v katerem se slovenska mladina stalno nahaja, še bolj razviden.

Maloštevilna, a spretno organizirana komunistična partija je iz druge svetovne vojne izšla kot vojaška in politična zmagovalka. Kako ji je to uspelo, nas tu zanima. Z nacionaliziranjem proizvodnih sredstev in z drugimi ukrepi si je kmalu podredila še gospodarstvo. Politično opozicijo je strla. Cerkev je kolikor toliko prisilila k molku (Stepinac) in jo potisnila v obrambo najosnovnejših pravic in svoboščin. Obnova porušene dežele, izgradnja nove družbe je potekala v znamenju absolutnega monopola pri partiji. Na vseh področjih ljudskega ustvarjanja se je poskušal marksizem uveljaviti kot vodilna, najnaprednejša družbeno filozofska ideja. Bilo je to obdobje mladinskih delovnih brigad, ustanovljali so se različni krožki, odpirali dijaški domovi, prirejale pompozne športne in politične manifestacije, kar je vse imelo namen poudariti neomejeno moč partije in njene ideologije. Prve usodne razpoke so se na prečelu novega režima pokazale ob sporu z informbirojem (kominform). Dve stalinistični eliti, ruska in jugoslovanska, sta pomerili svojo moč. Jugoslovanska partija je skušala dokazati neupravičenost ruske na ta način, da se je sama še bolj stalinizirala. Boj proti vsem nemarksističnim mislečim je v teh letih dosegel svoj vrhunec. Navzven je partija prezkusno dobro prestala, zato so pa nje slabosti navznoter bile vedno očitnejše. Doba asketskega, puritanskega komunizma se je nagibala h koncu. Navdušenje množice je plahnelo, poklicni revolucionarji so postali utrujeni. Članstvo pri partiji se je pretvarjalo v novi privilegirani razred. Džilasov poskus demokratizacije in oživljanja politične delavnosti je propadel. Duh časa, ki so ga predvsem začeli izpovedovati mladi književniki, se je pokazal v umiku v samoto, v ponovno odkrivanje subjektivnosti. Socialistični realizem je komaj že

V zadnji številki smo poročali o kongresu „Cerkev v stiski“, v Koenigsteinu, v Nemčiji. Sedaj smo prejeli tudi poročilo o položaju slovenske mladine, ki je bilo sestavljeno doma in prebrano na tem kongresu. Zaradi dokumentarne vrednosti ga našim bralcem objavljamo v celoti.

životaril, dialektični materializem je izgubil svojo pravoverno veljavo. Režim je iskal rešitev v reformah, v razvijanju takoiimenovanega samoupravljanja. Toda kritika mladih je postala vse glasnejša, vse močnejša in je zajemala vedno širše sloje državljanov. Partija je bila prisiljena sprostiti družbeno ozračje, ker preostrih in prepogostih sporov z mladimi si ni mogla dovoliti. Idejni tokovi iz Zahoda so začeli zajemati deželo. V Sloveniji se je zato partija odločno postavila po robu mladim okrog revije Beseda, Revije 57 in še posebno pri Perspektivah in Sodobnosti. V Ljubljani je vladalo vzdušje Rožančeve Tople grede in Šalamunove Dume 1964. Končno je partija popustila, nastopila je idejna odjuga, začel se je proces liberalizacije, ki je tudi Cerkvi dodeljeval večjo svobodo. Na obzorju je bil protokol z Vatikanom in končno so bili z njim vzpostavljeni diplomatski odnosi. Mladina, ki se je začela izražati preko nove levice (Jaša Zlobec, Ivan Svetina), je z nezaupanjem spremljala zблиževanje dveh svetovnonazorsko organiziranih hierarhij. Ostala je kritična v obeh smereh. Partija je praktično na vseh področjih javnega življenja v veliki meri izgubila na moči, na učinkovitosti in idejnim odzivu. Konservativni del partije je dojel resnost položaja in se je po znani 21. seji predsedstva v Karadjordjevu na vse kriplje trudil vrniti jo na pozicije, ki jih je izgubila.

MARKSIZEM V VZGOJI

Za umevanje našega vprašanja je potrebno posebej omeniti vlogo, ki jo je partija skoraj ves čas, bolj ali manj izrazito, predpisovala šoli. „Vse predmete moramo poučevati na marksistični podlagi in skozi vsa leta vzgojnega procesa vzajemno sodelovati pri izgrajanju znanstvenega materialističnega svetovnega nazora... le tako posredovana filozofija bo dosegla učni smoter, ki naj ne bi bil v tem, da filozofija nauči dijak a misliti, temveč v tem, da ga nauči marksistično misliti... temeljni problemi dialektičnega materializma bi nujno morali biti jedro pouka filozofije...“ (Renata Meiak, Pouk filozofije na srednjih šolah, Tip I, 1964, št. 9, str. 1268—1272). Zadnje čase smo spet priče vse bolj pogostim zahtevam take vrste. „Nobena stranka ni dovolila šoli, da bi bila nevtralna ali izven političnega vpliva. Zakaj naj bi potem to zahtevali od ZK? Mi zahtevamo, da je naša šola takšna in takšna.“

Že iz povedanega je mogoče razbrati, kakšen je zgodovinski položaj Cerkev v Sloveniji. Dodati je treba, da je iz zadnje vojne slovenska Cerkev izšla politično, gospodarsko, družbeno in organizacijsko izredno oslabiljena. Njena moralna integriteta, načeta že v vojni vihri, je bila pod nenehnimi udarci kritike in sovražne propagande. Kljub preganjanju, kljub zapostavljanju, šikaniranju in siromaštvu pa se je Cerkvi uspelo osredotočiti na tri najvažnejša področja svojega delovanja: na stik z ljudmi, na verouk in na obnavljanje duhovniških poklicev. Čeprav ne brez napak in protislovij je čas preizkušnje razmeroma dobro prestala. Verjetno lahko trdimo, da je danes njen duhovni vpliv in ugled močnejši kot pred vojno. S tem, ko je vztrajno in uspešno pomlajevala svoje duhovniške vrste, je vzporedno posodabljala svoj pristop do ljudi, še posebej do mladine. Kateheza in liturgija sta postali verjetno glavni opravili slovenskega duhovnika. Koncil je samo še pospešil že začeto pot. Partija in šola sta se nepričakovano znašli pred dejstvom, da katehetje „razisku-

jejo psihične tendence današnje mladine in jo obravnavajo na način, ki zahteva mnogo pedagogike, psihologije in sociologije“, da se nekatera vzgojna prizadevanja v Cerkvi „ne razlikujejo dosti od prizadevanj in hotenj drugih družbenih sil“, da so katehetje „stara katehetsko metodo to je, da se učene: nauči na pamet vprašanje in odgovor, popolnoma zavrgli“ (Pr. mesta v knjigi Šola in religija, str. 113, 119, 121).

KAKŠEN JE POLOŽAJ?

Vprašamo se lahko, kakšen je izid stalnega boja med Cerkvijo in partijo, med kateheti in šolo? Ni mogoče dati jasnih in točnih odgovorov. Naslanjajoč se na rezultate ankete „Šola in religija“ iz l. 1969, moramo samo približno in previdno nakazati nekaj orientacijskih kazalcev o religioznosti in ateističnosti enega dela slovenske mladine.

Iz omenjene ankete izhaja, da je okrog 35% slovenskih srednješolcev religioznih, a okrog 50% neverujočih. Okrog 7% ta vprašanja sploh ne zanimajo, okrog 7% je ostalo brez odgovora. Med osnovnošolci je 64,6% vernih, 21% jih ne veruje, 10,8% jih ta vprašanja ne zanimajo, a 2,7% jih ni odgovorilo. Zanimivo je, kako dijaki utemeljujejo svojo vero ali nevero. Nekaj odgovorov: brez vere bi se čutil izgubljen in osamljen. Bilo bi mi tesno. Vera me uči pravih in poštenega življenja. V veri najdem odgovor na vprašanja, čemu živim. Vera mi pomaga v premagovanju življenjskih težav. In drugi: Nikoli nisem čutil potrebe po religiji. Nisem religiozen, ker mi na vsa vprašanja, ki me zanimajo, odgovarja znanost. Nisem religiozen, ker človek za uresničenje svojih ciljev ne potrebuje božje pomoči. To so bila vprašanja v anketi in za odgovore so se odločili dijaki in učenci.

Značilno je gledanje srednješolske in osnovnošolske mladine na pouk o religiji v šoli. Dijaki 46% in učenci 38,8% sodijo, da šola premalo časa posveča pouku religije. Le 1,9% dijakov in samo 1,3% učencev misli, da preveč, a 28% dijakov in 46,7% učencev meni, da ga je dovolj. Srednješolci predvsem želijo več slišati o religiji.

Pri ocenjevanju kvalitete pouka o religiji je anketa ugotovila, da je večina osnovnošolcev s tem poukom zadovoljnih (40,6%), dočim je pri dijakih le 20,1% zadovoljnih. Kar 19,6% meni, da je „pouk preveč pristranski, neobjektiven, nasproten veri“, a od učencev je 17,1% tega mišljenja. Večina anketirancev iz obeh skupin misli (39% dijakov in 35,5% učencev), da se pri pouku „preveč govori o religiji (veri) v preteklosti, premalo pa o religiji in posebej krščanstvu danes“. Nekaj odgovorov: Želim, da bi pri pouku učitelj vsaj malo govoril o Cerkvi. Čeprav nisem verna, bi rada kaj več izvedela o današnji veri, hodim v cerkev, pa sem v dvomih. Predlagam, da v šoli povedo učitelji svoja mnenja, pa ne tako, da zafrkavajo tiste, ki hodijo v cerkev. Učitelji ne bi smeli vsiljevati pogovora o veri, učence bi moral sam odločiti o resnici vere. Učitelji nam večkrat nagajajo, da ne moremo k verouku. Želim, da se učitelji ne bi norčevali iz vere in ne z zaničevanjem gledali na tiste, ki hodijo v cerkev. Večina učencev ne mara vsiljevanja svetovnega nazora in se zavzema za humane, enakopravne medsebojne človeške odnose.

Zasedaj še nimamo podobnih raziskovalnih anket za druge plasti slovenske mladine. O univerzitetni mladini ne

vemo skoraj ničesar. Bilo je nekaj krajevnih raziskovanj, iz katerih izhaja, da večina mladih vernikov poteka iz tradicionalnih vernih kmetijskih družin, da so srednješolci občutno manj pod vplivom religije kot delavska mladina, da je precej več žensk kot moških vernih (pri dijakih 15% več) in da celo 1% vernih izhaja iz družin, kjer je več komunistov. Važno je, da v povsem vernih družinah le dve tretjini ohranita vero.

TUDI ATEIZEM NEVERUJOČIH JE V SEBI NEENOTEN

Verjetno bo tudi za slovensko mladino veljalo mnenje, ki ga je o jugoslovanski izrekel dr. Esad Čimić: „Da ti mogli dobiti približno sliko o odnosu sodobnih fantov in deklet do religije oziroma de ateizma, je dovolj omeniti, da vsa naša raziskovanja v Jugoslaviji (Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Split itd) kažejo na tele bistvene tendence: a. 1/3 mladih je religiozna; b. 1/3 mladih je ateistično usmerjena; c. 1/3 mladih je indiferentna do religije oziroma ateizma“ (dr. E. Čimić, Drama ateizacije. Sarajevo 1971, str. 144).

Kakor se verujoča mladina po razlogih, vzrokih, vsebinah in načinih svojega verovanja med seboj zelo razlikuje, tako je tudi ateizem neverujočih v sebi neenoten. Čeprav je dobra večina slovenske mladine ateistična praktično, to je indiferentna tako do religije kakor do marksizma, pa se tega ateizma mnogi marksistični misleci prav nič ne vesele. „To je posebna zvrst ateizma, ki je plod novejšee dobe. To ni idejno prepričani ateizem, ki bi rastel iz marksističnega svetovnega nazora. To je ateizem indiferentnosti, ki je sam od sebe nastal in se razbohotil med vrstami mladega delavstva. To ni tisti polemični ateizem, ki sloni na znanju in ki ga svetovni nazor sili, da polemizira z religijo in filozofskim idealizmom vsake vrste. To je ateizem, ki religijo tolerira kot tolerira marksizem, čeprav ne pozna nobenega od njiju in zato ne more biti prepričan o katerem od obeh. To ni ateizem, ki bi zavestno izključeval idejo religije, marveč ateizem iz navade in družbene konformnosti. To je ateizem idejne praznine. Kot srečujemo na vasi največ vernikov iz navade, tradicije in zaradi okolja, imamo v mestu opraviti v pretežni meri z ateisti iz istih razlogov. To so ateisti, ki se pogostokrat sicer bojijo odkriti deklarativno pritrgetati z vero. Rojstvo, poroka, smrt, velika noč in božič so trenutki, ko mnogi med takimi verskimi „renegati“ napolnijo cerkev, čeprav jih ne moremo jemati za verujoče. To so ateisti, pri katerih imajo plodna tla najrazličnejša sodobna in podedovana praznovanja, ki pa sama po sebi niso vera kot sistem, dokazujejo pa precejšno dovzetost teh „ateistov“ za mistično dojemanje sveta (Marijan Tavčar, Nekatera zapažanja in premišljevanja o religiji na vasi. Problemi 1967, št. 50, str. 262).

Bolje ni bilo mogoče okarakterizirati situacije v Sloveniji. K temu idejno praznemu ateizmu je dr. Roter pripomnil: „Religija je priznavanje človeka po posredniku. Je fantastično uresničenje človeškega bistva, ker človeško bistvo nima čiste stvarnosti (Marx). Kolikor bolj človek uspeva neposredno uveljaviti svoje človeško bistvo, toliko bolj bog izginja. Toda bog izginja tudi, če izginja težnja po človekovi popolnosti, po uresničenju človeškega bistva, že se človek zadovolji z obstoječim in sprejme obstoječe meje za dokončne. Bolje je brez posrednika, toda bolje je s posrednikom kot nič“ (dr. Zdenko Roter, Socialistična družba in religija, Izbor socioloških razprav, Ljubljana 1970, str. 214).

PROCESI V MOSKVI

SOLŽENICINU GROZILJO

Sovjetski pisatelj in Nobelov nagrajenec za literaturo Aleksander Solženicin je pretekli teden zadal sovjetskemu policijskemu režimu nov propagandni udarec, ko je na stanovanju svoje žene v Moskvi — njemu samemu je sovjetska policija prepovedala stanovati v Moskvi — sklical tiskovno konferenco, na kateri je dopisniku pariškega lista Le Monde izročil tri anonimna grozilna pisma, ki jih je bil pred kratkim dobil enega za drugim. Solženicin je izjavil, da je pisma pripravila sovjetska policija „in niti las se mi ne bo skrivil brez pristanka državnih varnostnih agentov, ki nas opazujejo, za nami vohunijo, nas nadzorujejo in prisluškujejo. Če bi bila pisma od gangsterjev, bi jim že po prvem pismu policija bila na sledi,“ je pojasnjeval Solženicin.

Pisatelj je nato opozoril dopisnika Le Monde in preko njega ves svet: „Če bodo objavili, da sem umrl ali da sem iznenada zbolel in da umiram, lahko brez skrbi objavite, da so me ubili s privoljenjem državnih varnostnih agentov ali celo oni sami.“ Solženicin je nato dejal, da njegova smrt ne bo prinesla veselja tistim, ki bi radi videli, da bi nehali pisati, „kajti takoj zatem bo moj literarni testament avtomatično objavljen. Moje bistvene publikacije bo-

do objavljene, publikacije, ki jih vsa ta leta nisem dovolil objaviti.“

Medtem se je v Moskvi vršil proces proti 50-letnemu zgodovinarju Petru Jakirju in 44-letnemu ekonomistu Viktorju Krasinu, ki ju je sovjetska policija obdolžila prevratniškega delovanja in povezave z Zahodom. Jakir je sin predvojnega sovjetskega generala, ki ga je dal leta 1937 Stalin ustreliti. Oba obtožena, ki sta bila tudi člana nezakonitega gibanja za človečanske pravice v ZSSR, kateremu pripada tudi sovjetski fizik Saharova, sta „priznala“, da sta širila „prevratniški propagandni material proti ZSSR“ ki sta ga „dobila z Zahoda“. Obtožena sta tudi „priznala“, da sta imela „zveze z rusko emigrantsko organizacijo, ustanovljeno že leta 1930 v Beogradu“. Sodišče ju je obsodilo na tri leta ječe in na tri leta deportacije v Sibirijo.

Na procesu so tožitelji večkrat imenovali tudi Solženicina in Saharova, ki ju tudi sovjetski tisk vedno pogosteje napada, obenem z uradno sovjetsko tiskovno agencijo Tass. Zato opazovalci pričakujejo, da bo oba borca za človečanske pravice v ZSSR sčasoma verjetno doletela podobna usoda, kakor Jakirja in Krasina.

„Neuvrščeni“ zasedajo v Alžiru

VEDNO ISTI PROBLEMI

V Alžiru se je v nedeljo, 2. septembra začela 4. konferenca neuvrščenih držav, pod predsedstvom alžirskega zunanjega ministra Buteflika. V Alžir je priletelo nad 70 zunanjih ministrov različnih držav iz latinske Amerike, Afrike in Azije, udeležuje pa se je tudi več vladnih in državnih predsednikov, med njimi tudi jugoslovanski komunistični diktator Tito.

Kakor je znano, je Tito eden glavnih pobudnikov, po sovjetskem ukazu, organiziranja tkim gibanja neuvrščenih držav, organizacije, ki naj bi mednarodnemu komunizmu služila kot posebno sredstvo za postopno nadvlado sveta. Zaradi poslabšanega zdravja so prvotno iz Beograda prihajala poročila, da Tito ne bo prisostvoval konferenci, pa so mu zadnji trenutki zdravnikovi dovolili potovanje. Diktatorja Tita je na letališču v Alžiru pozdravil alžirski predsednik Boumedienne in ga počastil s stari „kapitalističnim“ pozdravom 21 topovskih strelcev.

Prvi dan zasedanja so se zvrstili govorniki s svojimi dolgovezniimi govori o obsodbi „kolonializma, imperializma in rasizma“, o „boju za pravice malih narodov“, o „skupnih akcijah proti imperialističnemu eksponentu Izraelu“ ipd. Govori so bili ponavljanje starih, obrabljanih fraz že s prejšnjih podobnih konferenc neuvrščenih držav, kar vse dokazuje, da se vsa dolga leta, odkar

so se še sestajali glavni veljaki tega gibanja, že umrla indonezijski diktator Sukarno in egipčanski diktator Nasser ter indijska predsednica Nehru in jugoslovanski komunistični diktator Tito, ni praktično nič spremenilo, vsaj med tkim. neuvrščenimi državami ne.

„Resno“ delo nameravajo začeti v sredo, 5. t. m., ko bodo sedli za zeleno mizo državni poglavarji in ministriški predsedniki, ki so prileteli v Alžir. Med njimi ni čilskega marksističnega predsednika Allendeja, ki se je ustrašil razmer doma in odpovedal potovanje, „na svojo veliko žalost“ kakor je sporočil v Alžir.

Kriza v Čilu se stopnjuje

V sredo, 4. t. m. so potekla tri leta, odkar je leta 1970 marksist Allende s 36 odstotki glasov zmagal na takratnih čilskih predsedniških volitvah. Njegovi sopotniki so organizirali za to priliko veliko povorko skozi Santiago, da bi „dokazali, da ljudstvo odklanja fašizem in vse, ki hočejo izvesti državni udar ali državljansko vojno.“

V glavnem pa je bila demonstracija naperjena proti že več kot mesec dni trajajoči stavki celotnega čilskega parka tovarnjakov, od katerega je odvisna preskrba prebivalstva z živili in drugimi potrebščinami. Uradno trdijo, da ta stavka stane državo dnevno 6 milijonov dolarjev.

Mednarodni teden

PAPEŽ PAVEL VI. je ob sprejemu novega brazilskega veleposlanika pri Sv. Sedežu le-temu izjavil, da bo morala brazilska vlada spoštovati človečanske pravice in zagotoviti gospodarsko pravičnost brazilskega prebivalstvu, kajti „družbeni napredek je prav tako važen kakor gospodarska rast.“ Pavel VI. je dejal, da je Brazil zaradi svojega večinoma katoliškega prebivalstva, „posebno važen za Cerkev“, in dodal: „Splišno blaginjo je mogoče doseči le, kadar so pravice in dolžnosti človeške osebe zagotovljene.“

INDIJA IN PAKISTAN sta končno podpisali sporazum, po katerem bodo repatriirali 90.000 pakistanskih vojni ujetnikov, Bangladeš pa bo moral pozabiti na svoje načrte o sujenju 195 Pakistancev kot „vojnih zločincev“. Istočasno se bo ok. 300.000 Bengalcev, ki so bili ostali v Pakistanu, preselilo v Bangladeš, 80.000 ljudi, ki so se odločili za Pakistan, pa bo zapustilo Bangladeš. Na preselitveno dovoljenje iz Bangladeša v Pakistan pa še čaka 180.000 ljudi. Pravo preseljevanja narodov v revščini indijskega subkontinenta.

PEPSI-COLA gradi svojo tovarno v Novorojskem na Črnem morju v ZSSR. Brežnjev je izrazil direktorju Pepsi-Cola Donaldu M. Kendallu, da bi rad bil prvi, ki bo pil v ZSSR Pepsi-Cola. Tovarna bo letno proizvajala 72 milijonov steklenic Pepsi-Cole, v ZDA pa bo uvažala rusko Stoličnjako vodo.

KITAJSKA se boji sovjetskega napada, je izjavil na 10. kongresu kitajske KP ministrski predsednik Čuenlaj. Poleg ZSSR je napadel tudi ZDA in dejal, da „obe hočeta Kitajsko požreti, pa jima je prevelika želja samo za grizljaj.“ Bivši britanski poveljnik NATO pa je izjavil, da bo morala Evropa močno okrepiti svoje običajne vojne sile, če noče, da bo Moskvi dala priložnost za skušnjavo, da požene svoje vojne sile čez Ren do Atlantika. „Britanska in francoska nuklearna sila pa se morata povezati znotraj NATO“, je izjavil gral. Sir Walter Walker.

Šoferjem tovarnjakov so se v stavki pridružili za nekaj dni tudi trgovci, v stavko pa nameravajo stopiti tudi letalski piloti, medtem ko so uslužbenci in bolničarji po bolnicah že stopili v stavko.

Marksist Allende je v telegramu, ki ga je poslal v Alžir tamkajšnjemu predsedniku Boumedienu, v katerem mu sporoča, da se ne bo udeležil konference tkim. neuvrščenih držav, tudi zapisal, da „krizo v Čilu netižno izza morja imperialisti, zlasti tisti iz multinacionalnih družb in njihovi zaščitniki.“

Allendejev problem je, da sam noče priznati, da je razmer v Čilu kriv njegov marksistični režim.

dil urednika, da je sklenil prikazati izbor pesmi te skromne, tihe goriške pesnice.

Izbor pesmi nosi tipično Gregorčičevski motto, ki točno označuje njeno pesništvo, namreč:

Moja pesem ne utira novih, drznih si poti; stvarstvo božje v vseh otenkih njenim strunam govori. Ne potaplja se v globine ne sili v visočine. Skozi srečo in gorje pesem moja eno išče: pot v človekovo svetišče, ki mu pravimo — srce.

Srce, čustvo, je glavni pesniški predmet njene poezije. Preprostost in romantični kritični realizem, ne morda simbolizem, metafora, iskanje ritmov in rim, je njena oblika. Tradicija Gregorčiča, deloma Jenka, najbolj pa Sardenka in Gradnika. Pesnikovanje v ciklih in razneževanje drugotnih čustev, predvsem v prvih „dekliskih“ pesmih je sardenkova manira. Ko pa postane pesem lirični izliv njene subjektivne erotike, postane ljubezenska pesem močna, osebnostna, in prav gotovo je njen sonetni venec možu med umetniško najuspešjšimi v zbirki. Kako lepo se je izrazila med drugimi: „mladost sem svojo nate naslonila“, ali „zdržilo naju skupno je ognjišče...“ V času dekadentstva je bila „opevanja vredna“ ie

S človeškim srcem ne igraj, naš pekel v njem je in naš raj, se srcem eno žitje streš, se srcem eno bitje streš!

Simon Gregorčič, Sveta stvar, človeško srce

Iz življenja in dogajanja v Argentini

V zadnjem tednu je peronizmu uspelo prevesti dvoje precej kožljivih problemov: upor na občini in pa nasprotje med mladinsko in sindikalno vejo. Vendar ne prvi ne drugi problem nista dokončno rešena, še več, opazovalci kažejo na razne posledice, in kako da je to ponoven izraz notranjih nasprotij peronizma. V tem smislu se pogosto govori o krizi avtoritete, krizi oblasti, kajti v kratkih treh mesecih so se v državi izvedle pomembne zamenjave: zamenjali so predsednika in podpredsednika, namestnega predsednika senata, buenosaireskega župana, notranjega in zunanjega ministra, in je v pripravi zamenjava večine sodnijskega zbora. Vse to kot izraz neenotnosti.

Ista nasprotja pridejo do veljave tudi v provincah. Najbolj tipični primer je Santiago del Estero, kjer doslej še nimajo guvernerja. Provinco vodijo zvezni komisarji (tudi že zamnjeni v teh treh mesecih), ki neuspešno pripravljajo volitve. Baje bodo guvernerja volili skupno s predsedniškimi volitvami. A tukaj posebnost: za mesto sta se potegovala dva peronistična kandidata dr. Juárez (ki je imel več glasov) in dr. Bustos. Do druge runde ni prišlo (pri senatorjih je zmagala Juárezova skupina) zaradi priziva na vrhovno sodišče. Problem so potem skušali rešiti z

EGIPT IN LIBIJA sta se združili v „unificirano arabsko državo“ in odpravila medsebojno mejo v trgovskem pogledu. Ustanovili so tudi ustavodajno skupščino s 50 člani iz vsake države.

BIRALI MISLIMOV, 168-letni kavkaški kmet, je minulo nedeljo umrl v svoji rojstni vasi Berzava, kot najstarejši živeči človek na svetu. Tass poroča tudi, da je v ZSSR še 2000 nad 100 let starih oseb. V avtentičnost Mislimove starosti pa na Zahodu dvomijo, ker nima uradnih rojstnih podatkov. Doslej je uradno dokazano dočkal najvišjo starost na svetu neki kanadski čevljar Pierre Joubert, ki je bil na dan svoje smrti 16. novembra 1814 star 118 let in 124 dni.

V ZDA je FBI ugotovila, da se politične teroristične skupine iz različnih delov sveta polagoma preseljujejo v ZDA, kjer nameravajo začeti s podobnimi terorističnimi izpadi, kakor to delajo po latinski Ameriki, na Bližnjem vzhodu in Afriki. Izvzeta tudi ni ZSSR, kjer je v ponedeljek neki terorist nastavlil bombo v Leninovom mavzoleju ter je bil pri tem ubit sam in še dva človeka. Sovjetska policija je terorista seveda takoj proglasila za „umskega zmecnca“, ker de v ZSSR „pametni ljudje niso nezadovoljni“.

odstopom obeh kandidatov in imenovanjem novih. Pa tudi to ni uspelo. Tada je stopil v politično arenno še dr. Abdulajad, tudi peronist, bivši guverner. Ker pa prejšnja dva nista odstopila, tako imajo sedaj v Santiago tri kandidate za guvernerja, vsi trije iz peronističnih vrst.

Neenotnost se je pokazala npr. tudi v San Juanu. Ko je kandidatinja za podpredsedniško mesto, gospa Isabel de Perón govorila na volilnem mitingu v tej provinci, so jo z raznimi klici in vtipjem gesel stalno prekinjali iz skupine peronistične mladine. Kriza avtoritete je torej prišla že, kot menijo opazovalci, v sam Peronov krog. Le on sam more še obvladati razne veje gibanja. To se je pokazalo tudi v petek, 31. avgusta, ko je Glavna delavska konfederacija organizirala stavko v podporo Peronovi kandidaturi.

Stavka je s sindikalnega vidika popolnoma uspela, saj je za en dan praktično ustavila vse delovanje države. Prav tako je uspel pohod, ki so ga organizirali v Buenos Airesu, čeprav je nekoliko preveč optimistična ocena, da se je pohoda udeležilo milijon ljudi. Vendar, kot so opazovalci ugotavljali, bolj važno kot število je to, da so šli v istem pohodu delavci in peronistična mladina, tradicionalna in najhujša nasprotnika v peronizmu. Vendar tudi tu ni kazati prevelikega optimizma. Petkov nastop ni bil mir, marveč le premirje za toliko časa, kolikor zahteva skupen nastop za volitve. Kaj bo potem, je težko reči. Vsekakor bo moral Perón napeti vse sile, da svoje pristaše pomiri.

Medtem volilna kampanja teče naprej, a počasi in brez navdušenja. Vendar je bilo s strani radikalov (Balbín—De la Rua), kakor tudi s strani Manriqueja (Federalistična povezava) precej pritožb glede vladnega vmešavanja v kampanjo zlasti v provincah, kjer da se z uradnimi fondy financira peronistična kampanja. To je povzročilo, da je predsednik Lastiri ponovno moral izjaviti da bo vlada nepristranska in se v volitve ne bo vmešavala.

So se pa tudi pojavili neizogibni napovedovalci rezultatov. Razni inštituti izvajajo, po ameriškem vzorcu, anketne, na podlagi katerih objavljajo procenente. Ena teh napovedi, baje iz vojaških krogov, daje sledeče procenente: Peronisti 47%, Radikali 29%, Federalisti 20%, ostalo se pa razdeli med belimi glasovnicami in glasovi za Corala (Revolucionarni socialisti). Koliko verodostojnosti moremo posvetiti tem napovedim povedo rezultati marčevskih volitev. Vendar tudi sedanje lahko prinesejo presenečenja.

Ljubka Šorli: Izbrane pesmi

Med knjigami Goriške Mohorjeve Družbe za leto 1973 je izšla tudi antologija goriške pesnice Ljubke Šorli pod naslovom *Izbrane pesmi*. (80 pesmi na 171 straneh). Njeno ime srečujemo že od l. 1927 naprej po raznih slovenskih listih, ne samo goriških, v katerih je začela, temveč tudi v zdmskih, kot so tukajšnje Duhovno življenje ali Božje stezice. Je izrazita zamejska pesnica, goriška, tako kakor je Milka Hartmanova koroška. Tržačani so letošnjo nagrado Vstajenje podelili za življenjski jubilej koroški pesnici, Goričani pa so za 45-letno literarno delo izdali svoji pesnici Izbrane pesmi, da tako svoji popularni pesnici ne izkažejo samo hvalnost za delo, temveč da tudi poudarijo njeno vrednost.

Rojena v Tolminu (1910) je ostala vedno navdušena in zavedna Tolminka dasi je kot otrok — begunka v prvi svetovni vojni — nekaj časa živela na Jenenicah, kjer je obiskovala tudi ljudsko šolo. Leta 1935 se je Ljubka šorlijeva poročila z znanim goriškim kulturnim delavcem, skladateljem in organistom Lojzutom Bratužem, ki je vodil odlični cerkveni zbor v Podgori. Z njim je imela dva otroke — Lojzka in Andreja, sedanjega dr. Andreja, skladatelja in goriškega političnega delavca, pisca odličnih člankov o primorskih problemih.

Moža so ji laški fašisti tri leta pozneje ubili iz narodnostnih razlogov, ko so mu dali piti strojnega olja, da je l. 1937 umrl. Zdad nosi eden najboljših pevskih zborov na Primorskem njegovo ime. Med vojno je doživljala preganjanje fašistov — ona in družina —, toda po kapitulaciji Italije se je hotela posvetiti slovenskemu šolstvu ter je l. 1944 opravila učiteljski tečaj, ki ga je vodil pesnik dr. Joža Lovrenčič itd. Pozneje je dovršila redno učiteljsko in je službovala po raznih krajih Goriške in — pesnila.

Kakor se vidi iz bibliografije na koncu knjige, ki jo je sestavil marljivi pesnik in knjižničar Marijan Breclj, je Ljubka Šorli ves ta čas mnogo pesnila, ni pa mogla ničesar tiskati, kajti prav v letih njenega najplodovitejšega dela je bila v Italiji prepovedana vsaka tiskana slovenska beseda. Zato jih je prireditelj te antologije jemal iz rokopisov. Doslej je imela samo eno samostojno tiskano knjigo, namreč *Venec spominčič možu na grob*, ki je z uvodom dr. A. Kacina in v opremi M. Komaca izšel l. 1957 (s sliko Lojzeta Bratuža) v bibliofilski izdaji 300 izvodov, ki je že danes velika redkost. Prav umetniški uspeh tega lepega sonetnega venca, ki nosi preskromni naslov „spominčiče na grob“, je verjetno vzpodbu-

pesmi, med katerimi je tudi sonetni venec umrli materi Neizpovedana ljubezen. Ta predstavlja zvezo z zadnjim religioznim delom zbirke. Tu je močna pesem Molite v nenavadni obliki gazele, dočim se druge nanašajo bolj na cerkvene božične in velikonočne praznike, so v bistvu prigodnice, toda z osebnim impresionistično in čustveno prizadetostjo. Prav tako občutja z romanj, iz Lurda, Mengore ter nekaj legend po narodnih motivih (Legenda o Mariji).

V celoti zbirka lepo predstavlja tiho, nežno pevno poezijo goriške žene, vedno, da jo je nekdo zbral in v posebni knjigi poslal med ljudstvo. In ljudstvo bo razumelo srce te žene, trpeče in verujoče ter trdno zasidrane v svoj tolminski domači svet.

Zbirko je uredil, študijo o njej napisal in bibliografijo zbral Marijan Breclj. V študiji pogrešam prav primerjanje s Sardenkom, ko je vidnejše kot z mater Elizabeto, dočim se mi tudi Gradnikov vpliv — ne le mistično, tudi oblikovno — zdi premalo podčrtan, čeprav šorlijeva bolj izvira iz gradnikovskega realističnega pesništva sveta kakor župančičeva ali Kosovelova.

Omembe vredna naj bo tudi zunanja oprema, ki ima za naslovno stran najstarejšo, pred kratkim odkrito v kovino vdelano romansko podobo Kristusa iz grgarske cerkve iz XII. stoletja.

Goričani so se lepo oddolžili svoji pesnici.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Lani je L. Plesničar objavila svoje delo o „Severnem emonskem grobišču“, v katerem je popisala nad 1000 emonskih grobov. V letošnjem avgustu pa je kot sedmi zvezek reprezentativne serije, Katalogi in monografije, ki jo izdaja Narodni muzej, izšel obširen katalog velikega formata pod naslovom „Emonske nekropole (odkrite med leti 1635 do 1960)“, knjigo je pripravila Sonja Petru. Knjiga je razdeljena na uvodni del, zgodovino raziskovanja in historiat najdb, obravnava načine pokopov in topografijo grobišč. Emonske nekropole sodijo po številu odkopanih grobov med največje v rimskem imperiju, saj so doslej na območju Ljubljane odkrili nad 2500 rimskih grobov. Z amaterskim zbiranjem emonskih antik so začeli že v 17. stoletju, strokovno zastavljena odkopavanja pa so se začela šele konec 19. in v začetku 20. stoletja (A. Muellner in W. Schmidt) zadnje intenzivno odkopavanje je bilo v letih 1961 do 1968, ki ga je vodila Ljudmila Plesničarjeva.

DUBROVNIK — V okviru tradicionalnih dubrovniških poletnih iger je nastopil v atriju palače Sponza Slovenski oktet. Občinstvo je do zadnjega klotička napolnilo prostor kljub temu, da sta bili istočasno še dve drugi prireditvi: predstava Krleževega Aretaja in nastop beograjskega Kola. Navdušeno občinstvo je ob koncu koncerta z aplavzi izprilo še pet dodatkov. Vodstvo Dubrovniškega festivala je že povabilo Slovenski oktet na prihodnji jubilejni 25. festival. Slovenski oktet bo ob tej priliki praznoval svoj 15. nastop na Dubrovniškem festivalu.

LJUBLJANA — V ljubljanski stolnici je koncertiral francoski umetnik na orglah Georges Delvallée. Umetnik je najprej študiral klavir, harmonijo in kompozicijo, potem pa se je popolnoma posvetil orglam.

STARI TRG — Grad Snežnik, ki je eden najbolj ohranjenih slovenskih gradov, so odprli 12. avgusta tudi za ogled. V gradu so zanimive lovske trofeje, bogata knjižnica in zanimiva oprema, ki bodo marsikoga privabili v Loško dolino. Grad bo odprt vsak dan od 9 do 18 ure, turiste pa bo spremljal tudi vodič.

MEŽICA — Na Grobadu (1695 m) so 12. avgusta odprli nov planinski dom, ki je le nekaj korakov stran od

nekdanjega zavetišča. Dom ima kuhinjo, dve jedilnici s 40 sedeži, 3 sobe z 20 ležišči in skupno ležišče za 20 oseb.

KOZINA — Mednarodna ekipa angleških, avstrijskih in italijanskih jamarjev je pet dni raziskovala jamo Dimnico. Odkrili so okrog 200 metrov novih rogov ter tudi novo podzemeljsko jezerce.

UMRLI SO OD 5. 8. DO 10. 8. 1973.

LJUBLJANA — Franc Jereb, strojni stavec; Albina Meden r. Papler, 90; Terezija Pohar r. Bartol; Ana Šinkovec r. Hočevar; Marija Ravnikar r. Lončar; Franc Novak; Anton Rihar, up. mizar; Ivana Lorberg; Marija Prezelj r. Benedičič; Jelka Božič; Marianne Šušteršič r. Thiry; Ivan Oprešnik; Franc Šušteršič; Alojzija Jovanovič, r. Jalovec; Herviga Kačar r. Pogarčar, 66; Franc Mlekuž, up. učitelj, 74 (pokopan v Čepovanu); Vilko Eržen, dipl. inženir in upok. vojne mornarice; Janez Kralj, 25, televizijski napovedovalec (prom. nesreča pri Črnem Kalu).

RAZNI KRAJI — Pavla Čater r. Skušek, Brežice; Vladimir Matičič, žel. upok., Laze pri Planini; Vinko Cimžar, Kokrica; Katarina Taškar, Rudnik, prom. nesreča; Pavla Rutar r. Štucin, Lesce; Franc Pegan, inž. agr., Pristava pri Šempetru; Klavdij Repič, 41, pilot, njegova hčerka Neri (13) iz Ajdovščine in Lucian Kozlovic, Umag (letalska nesreča v bližini Ajdovščine); Ciril Prelovšek, Lukovica; Jurij Osterman, Kranj; Zdenko Dolinar, up. šolski nadzornik, Bled; Janez Slatnar, 55, šent Florjan pri Šoštanju; Berta Ponikvar r. Pletnar, 93, Vaše; Marija Uršič r. Jugovic, Sv. Duh pri Stari Loki; Janez Gorčenko, 62, Škorbe, p. n.; Avgust Pikel, Vrnsko, p. n.; Vid Mozetič, Slovenske Konjice; Marta Trobec r. Kesmič, Koper; Leopold Mezgec, inž. agr., Ilirska Bistrica; Anton Stupica, up. ravnatelj Pokrajinskega muzeja, Celje; Ivan Stare, Celje; Jože Saksida, up. usl. PTT, Ivančna gorica; Katarina Tevž, 73, Radovljica; Miha Arnež, 87, Jarše; Anton Počkaj, Koper; Marija Herman-Verk, Celje; Ivan Senegačnik, 58, Brezje pri Slomu (padel pod traktor); Ivana Markelj, Martinj vrh; Marija Strle r. Knavs, Ravne na Blokah; Joža Gajšek, Beograd (pokopan v Zalcu); Aladar Makari, up. šolski upravitelj, Murska Sobota; Maks Zemljak, Sevnica; Elizabeta Lerginc r. Melihen, 75, Log Čežsoški; Marija Ambrožič, Bled; Martin Jan, 52 (obratna nesreča); Ivan Wolf, 43, Anhovo (padel z okna četrtega nadstropja); Silvester Golob, Tolmin; Ivana Marčun r. Kaplaja, 66, Domžale; Ivana Zudič, 88, Seče; Vera Grabnar, Novo mesto; Marija Štern r. Koren, 92, Celje, Avgust Kristan, Stražišče; Marija Pišek r. Paklec, Dravljice; Ivana Lozej r. Adamič, 79, Ivanj grad pri Komnu; Ivan Konečnik, Gradišče, p. n.

SLOVENCİ V ARGENTINI

OSEBNE NOVICE

Krsti: V cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejia je bil v nedeljo, 2. septembra krščen Marko Andrej Beltram, sin Franceta in ge. Bernarde roj. Curk. Za botra sta bila gdč. Anica Semrov in Pavle Novak. Krstil je g. Jože Škerbec.

V župni cerkvi San Nicolás v San Justo je bil krščen Damijan Ahlin, sin Jožeta in ge. Veronike roj. Rupnik. Botrovala sta Jože Rupnik in ga. Ljudmila Rupnik por. Zarnik. Krstil je g. Matija Boršnar.

Arhitekt Viktor Siučič je umrl v nedeljo, 2. septembra. Pokopan je bil naslednjega dne, 3. septembra na pokopališču Chacarita. Naj počiva v miru.

+ FRANČIŠKA RODE

25. avgusta je umrla v Ituzaingo pri Buenos Airesu Frančiška Rode, roj. Breznik, mlajša sestra slovnicekarja dr. Antona Breznika. Rojena je bila v Domžalah, 27. julija 1892. Po poroki z Angelom Rodetom je živela na Rodici pri Grobljah, v mengeški fari. P. d. pri Adamovih sta ustanovila novo družino, v kateri se jima je rodilo osem otrok, od teh je eden umrl v prvih letih. Od ostalih so vsi živi, razen Andreja, ki je bil kot maturant z domobranci vrmljen v Teharje in bil tam umorjen.

Po begunski poti skozi Vetrinje, Judenburg, Peggez pri Lienzu, Spittal in Grugliasco pri Turinu je v svojo družino, razen sina Naceta, prišla v Argentino decembra 1948. Po dobroti Ladislava Lenčka CM, s katerim so bili že v Grobljah prijatelji, so več let živeli in obdelovali kmetijo ob lazarisovskem semenišču v Escobarju pri Bs. As. Zadnja leta je živela, po smrti moža Andreja, pri sinu Tonetu, poročenem z Ivanko Malijevo, ki je v času bolezni z gledano ljubeznijo zanjo skrbel. V Argentini živita tudi hčerka Mara, por. Steinhauz, in sin, prof. Vinko z družino.

Na Rodici je poleg dela na polju in na domu z ljubeznijo vzgajala otroke — s to največjo željo, da bi kdo postal „gospod“. V njenem življenju je bilo veliko garanja, pa tudi mnogo sreče in veselja, saj ji je Bog naklonil zelo dobrega moža, s katerim je vzgajala otroke v toplini trdnega zakona.

Sin France, duhovnik misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega ali lazarisov, ki sedaj živi v Sloveniji, ji lepo prizna v enem izmed pisem (15. dec. 1972) vse njeno delo in žrtve takole: „Zdi se mi, draga mamica, da lahko s ponosom gledaš na svoje življenje. Saji je bilo tvoje življenje, kljub vsemu trpljenju, lepo in plodno. Vzgojila si veliko otrok in vsi smo Ti hvaležni za življenje, ki si nam ga dala, in za tvojo ljubezen in za vse Tvoje žrtve.“

Antona Noseta Slovenci v Argentini dobro poznamo. Pred vojsko je bil znani trgovec, posestnik in gostilničar v Strugah na Dolenjskem in po vojni je od l. 1948 do 1971 živel v Buenos Airesu. Tega leta se je preselil k svojemu sinu Jožu v Düsseldorf v Nemčiji, ki ima tam gostilno. Iz tovarniškega dima in megle si je zaželel sonca in zelene narave in je prišel na počitnice na Koroško, kjer se je po tolikih letih ločitve zopet lahko srečal s svojo ženo Marijo, otroki in sorodniki. Kar udomečil se je v Šmihelu, da bi skoro lahko zapel: „V Šmihel pa eno kajžico imam.“

5. avgusta je bil zanj najsrečnejši dan ko se je prvič po vojski zbrala v Šmihelu prav vsa družina in sta Anton in žena Marija praznovala v šmihelski cerkvi, kjer je imel škof Rožman novo mašo, zlato poroko. Bila je nekako mednarodna slovesnost, ker so se njuni otroci sešli z vseh koncev sveta: Maks z družino iz Ramos Mejia v Argentini, Marija iz Kočevja, Silva iz Ljubljane, Franc in Danica iz Šentvida, Cirila iz Düsseldorfa v Nemčiji, Jože iz Düsseldorfa, Gabriel, Milena in Nada iz Ljubljane. Torej 10 otrok, dva sinova pa sta padla kot žrtvi komunistične morije.

Svatov je bilo vseh skupaj 54, med nimi šest duhovnikov, in sicer: Srećac Kristo, dekan v Šmihelu, Hren Mirko, župnik v Strugah, Zaletel Vinko, župnik v Vogrčah, Pogorelec Zdravko, župnik pri Sv. Jakobu ob Savi, Klančar Vinko, kaplan v Šmartnem, in Dersula Hanzej, kaplan v Šmihelu.

Obrede zlate poroke je opravil g. župnik iz Strug, med sv. mašo pa je prepeval priznani cerkveni zbor šmihelski. Gostilo so imeli pri „Naberžu“ ali „Kralju Pece“, prav na vnožju Matjaževe gore Pece. Srečanje sorodnikov iz tolikih dežel in po tolikih letih in po tolikih tragičnih dogodkih je bilo izredno doživeti in veselo ob pesmi veliko. G. Nose se je v krasnem govoru zahvalil predvsem Bogu za to srečo in sploh za vse življenje, v Boga je vedno zupal, On je najboljši Oče.

Sorodnica sestra usmiljenka je prišla na to slovesnost prav iz Punta Arenas na jugu Čila. Fotografiral je vso slovesnost seveda Vinko Zaletel.

Svojemu prijatelju in zvestemu naročniku od prvih začetkov ob tako lepem družinskem jubileju iskreno čestita Svobodna Slovenija, prav tako tudi njegovi gospej in vsej družini.

Jaz se vedno Bogu zahvaljujem, da mi je dal tako mamico in takega ata. Hvala Ti za vse, draga mamica! Zdi se mi, da si lahko čisto mirna v pričakovanju na dan, ko se boš srečala z Gospodom. On je ljubezen in Toplota, Prisrčnost ter Opuščanje. Dan srečanja z njim je naš najlepši dan.“

Z Gospodom se je srečala 25. avgusta zvečer, njeno telo pa smo položili k počitku na morsonem pokopališču 27. avgusta. Pogrebno sv. mašo je opravil msgr. Anton Orehar, ki se je tudi poznal z Adamovo družino že v kaplanskih letih v Mengšu. Pri pogrebu se je od naše mame, tete, tače in sorodnice poslovil g. Ladislav Lenček s topljo zahvalo v imenu misijonske družbe, kateri je darovala sina Franceta duhovnika in hčerko Francko, sedaj misijonarka v Iranu.

Njen spomin nam bo kazal zgled vedrega, brezpogojno Bogu vdanega življenja. Naj živi na veke z Gospodom, saj je zanj vse življenje živela.

BUENOS AIRES

V. kulturni večer SKA

je bil v soboto, 18. avgusta, v Slovenski hiši in je predaval g. Mirko Gogala o Teologiji politike in teologiji revolucije. Predavanje je bilo nadaljevanje prejšnjega iz cikla gibanj za tretji svet in njega teoloških osnovah. Prvo predavanje je bilo o teologiji sekularizacije, sedaj je predavatelj razpredel svoj pogled na dve drugi moderni teološki struji, namreč na teologijo politike in marksizma na sploh, kot znanosti in kot revolucije. Najprej je lepo podal oznako filozofije, toda prav kot znanost, kar je hotel predvsem spočeti biti, je propadel, ostal pa je nov tip sociologije, katere osnova je ekonomska. Tako tudi nova teologija izvaja vero iz ekonomije. Tej teologiji ni glavno ne vera ne ateizem, temveč ekonomska stvarnost, utemeljiti hoče temelj stvarnosti ter iz njega spremeniti družbo, gre za nje pretvoritev. Treba je preiti iz buržujske osebne individualne vernosti v verstvo s kolektivno osnovo, socialno verstvo, ki mu je osnova družba. Tako se ta teologija „marksizira“, postane „sociologija“, ko ne gre več za osebno odrešenje, temveč za „kolektivno odrešenje“. V nadaljevanju je razvil misli, zakaj se ti katoličani ogrevajo za spremembo družbe po revolucionarni poti, ter je podal nekaj osebnosti te smeri. Na koncu je podal kritiko teh gledanj, in poudaril napačni „zorni kot“, iz katerega ti marksistični teologi gledajo religiozni svet. Vse sodijo na liniji „kristnosti“, ter pozabljajo na osnovo krščanstva, ki je „osebna odrešitev“, vsak mora gledati na svoje odrešenje in se more odrešiti samo zase.

Odlično predavanje — le škoda, da je bilo manj udeležencev, kakor bi zaslužilo po svoji aktualnosti! — je nam marsikaj obrazložilo, kar smo doslej poznali po sadovih. Ne pa po semenu, ki je v temelju vseh teh gibanj za „tretji svet“.

Spominska prireditev protikomunističnih borcev

Tudi letos so — kakor že prejšnja leta — naši protikomunistični borci na prvo nedeljo v septembru počastili spomin generala Leona Rupnika in njegovih sodelavcev — dr. Lovra Hacinu in generala Franca Krennerja. Spominska

Pripoveduje nam, da so na svetu še tudi drugi dobri ljudje, ki nas imajo radi in nam pomagajo. Zato jim moramo biti hvaležni in zanje Boga prositi, naj jih blagoslovi. Kadar moliš ali mašuje, ga z veseljem, z užitek in z velikim pridom spremljamo, ker vidimo, kako je njegova molitev zares iskrena in ponažna.

Priredil Anton Vode SDB

Korumbajski Don Bosco

Oče Ernest — naš misijonar

V vsej tej zmešnjavi misli in dogodkov, grdobije in hudobije pa stoji pred mano svetla podoba, zvezda severnica: naš misijonar. To je res dober in pogumen človek, vedno miren in gotov samega sebe. Človek, ki nas razume in pozna in vse predvideva. On nam vliva pogum in upanje, govori nam o novih in lepih rečeh, ki bodo prišle. Obdaja ga na tisoče otrok, fantov in deklet in družin. To je mož, ki se malo smeje, ki se z vso silo premaguje, da bi ne jokal, ko vidi, koliko je dela in koliko mizerije. Brez prestanka se bori, vedno hiti, ljubi vse, skrbi za vse. Preveč nas je za enega samega človeka. Očeta Ernesta nisem nikoli videl, da bi se zares jokal, toda kolikokrat sem videl, kako mu je zastajal glas, se je ustavljal, pokašljeval, da ni izbruhnil v jok. Vsi smo ponosni na njega, veseli, ko vidimo, kako ga vsi spoštujejo, cenijo in priznavajo za velikega vzgojitelja in voditelja revne in zapuščene mladine.

Povsod je navzoč, odločno hiti iz kraja v kraj. Kadar koli more, nam pove kako dobro besedo, nas spodbuja, naj bomo mirni in veseli. Isto naroča materam, ki so vsak trenutek pri njem, iščejo pomoči v potrebah ter mu pripovedujejo svoje žalostne in obupne zgodbe. Vidimo ga, kako posebno rad obiskuje bolnike, stare ljudi in majhne otroke, ki se jim vselej nasmehne, jih poboža in se pri njih prav na kratko pomudi, ker mora vedno hiteti za opravi. Za vse skrbi, na vse misli. Ob njem se nam zdi, da imamo vse, čeprav smo še tako revni.

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

10. septembra 1953. — Štev. 36.

VLOGA „PATRIOTIČNIH“ DUHOVNIKOV V KOMUNISTIČNIH DRŽAVAH

je naslov članka, ki ga je zavezniška poročevalska služba v Trstu razposlala v objavo raznim listom. Članek prikazuje rasnično ozadje tkim. duhovniških združenj in namene komunistične centrale, kako na vse moč goče načine razdvojiti katoličane. Zadnji odstavek članka se glasi: „Napačno bi bilo podcenjevati škodljivost teh dobro organiziranih in dobro financiranih separatističnih gibanj. Komunistični korak s katerim dajejo slabo plačanim duhovnikom boljše prejemke, če objubijo zvestobo komunizmu, je dosegel omejen uspeh. Toda Cerkev in verniki poznajo bolje svoj narod in komunistične oblasti jim samo škodujejo s tem, da uporabljajo za svoje namene najslabše elemente Cerkve. Ti 'patriotični' duhovniki se bodo močje že kmalu kesali, da so odkrito podpirali komunistično diktaturo. Marksizem je sovražnik vsem veram in nedvomno jih bodo v primernem trenutku postavili na hladno.“

svečanost je bila skupna za vse slovenske borce, ki se zbirajo okoli Tabora in Vestnika in ki izmenoma pripravljajo to svečanost. Letos so jo pripravili borci okoli Vestnika.

Spominska svečanost se je začela ob 9 pred spomenikom junakov v Slovenski hiši. Zastopnika Tabora in Vestnika — Dušan Dimnik in Valentin Urbanič — sta pred spomenik položila šopek rdečih nageljnov. Msgr. Anton Orehar je zmolil molitve za dušni pokoj pokojnih vodnikov slovenskega protikomunističnega boja. Po končanih molitvah je imel spominski govor Srećko Rus, ki je poudaril, da imamo Slovenci poleg junijskega narodnega spominskega dneva za vse žrtve komunistične revolucije tudi še poseben spominski dan na prvo nedeljo v septembru, ko se spominjamo smrti in žrtve, ki jo je doprinesel za slovenski narod general Rupnik. Ob njem se spominjamo tudi dr. Hacinu in letos tudi pred meseci umrlega generala Krennerja.

Govornik je tudi naglasil, da se v letošnjem septembru spominjamo tudi na čas, ko je po izdaistvu zgorel Turjak, se spominjamo Grčaric, Jelendola, Mozilja, kar nam bo znova potrdilo, da je komunizem v resnici satanizem. Res je, da je že mnogo časa preteklo od tedaj in da življenje teče dalje. Toda lahko se zgodi, da bo sedanja naša mladina morda spoznala še drugače žrtve istega komunizma, kot smo jih poznali mi.

Po tej svečanosti pred spomenikom so se bori in ostali rojaki podali v cerkev Marije Pomagaj, kjer je msgr. Orehar daroval sv. mašo za dušnico za generala Rupnika, dr. Hacinu in generala Krennerja. Po evangeliju je imel izred. (Nad. na 4. str.)

Zlata poroka Antona Noseta v Šmihelu na Koroškem

Zlatoporočnica Anton Nose in žena Marija na dan slavnosti

Zlatoporočnica v sredi desetih hčera in sinov

(Bo š)

Sodelujte pri izdaji Zbornika Svobodne Slovenije, najbolj reprezentativne knjige slovenskih izseljencev. Ne odlašajte. Naročite to knjigo in plačajte še pred izidom. Cena 70.- pesov. Za pošiljanje po pošti doplačilo (za Argentino) 5.- pesov. Možno je tudi plačilo v obrokih: vsaj do 15. septembra 40.- pesov, ostanek ob prevzemu.

Po športnem svetu

V Moskvi so se pešnji teden začele že tradicionalne mednarodne univerzitetne tekme. Na začetnem mimohodu je prišlo do neprijetnih dogodkov, ki utegnejo škodovati Sovjetski zvezi glede organizacije Olimpijade 1980. Sovjetski vojakci so psovali ob mimohodu izrael-

Slovenci v Argentini

no pomemben govor o potrebi avtentičnega in resničnega boja zoper komunizem, ki je danes prav tako potreben, kot je bil pred 30 leti. Potrebno je, da neprestano razkrinkujemo komunizem in govorimo in pišemo o njem v svojih družinah, pri naši mladini in še posebej v okolici, v kateri živimo. Mi komunistem poznamo, vemo, kako je zvit in zavrit, zato odpirajmo oči tukajšnjemu ljudstvu, ki je v nevarnosti, da mu zavladajo temne brezbožne komunistične sile.

Ta lepa, složna in skupna počastitev smomina pokojnih vodnikov protikomunističnega boja je napravila na vse navzoče gl-bok vtis.

SAN MARTIN

Dne 25. avgusta smo v Slov. domu v San Martinu v prireditvi Lige žena mati poslušali predavanje ge. Prijatelj Kristine o vtisih iz Nemčije. Gospa Prijateljova nam je v svojem zanimivem in domačem slogu predstavila življenje naših sorojakov, ki delajo v Nemčiji. Vsi smo jo zares z zanimanjem poslušali. Pred odhodom je eden izmed poslušalcev izjavil: „Dosti jih je, ki govore in govore, pa malo povedo — današnje podajanje pa je bilo nekaj vredno.“

Zahvala gospe za poštivalnost, v upanju, da jo bomo spet kmalu imeli v naši sredi.

Prihodnji sestanek Lige žena mati bo v sredo, 19. septembra, ob pol sedmih zvečer. Vljudno vabljeni!

JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL CASCANTE
Escribano Público
Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

DR. JUAN JESUS BLASNIK
špecialist za ortopedijo
in travmatologijo
C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed
Zahtevajte določitev ure na
telefonu 49-5855 in 628-4188
Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20

ske tekmovalce ter nadlegovali tudi sovjetske državljane judovskega pokolenja. Vse to se kaj malo sklada z besedami podpredsednika sovjetskega Olimpijskega odbora V. Smirnova, ki je v izjavi za pariški list Le Figaro dejal: Čeprav šport ne more biti popolnoma ločen od svetovnih političnih dogajanja, so Sovjeti proti vsakršnemu političnemu vtičkanju v šport in proti vsaki politični, ajsni ali verski diskriminaciji tako v narodnem kakor v meddržavnem športnem udejstvovanju.

Na tekmi v košarki na Univerziadi v Moskvi med ZDA in Kubo je prišlo do incidentov, ki so jih povzročili kubanski športniki. Ko so se duhovi pomirili, so gledalci začeli navijati za košarkarje ZDA, prej pa so jih le zmerjali. ZDA so premagale Kubo z 98:76.

V Celju je bilo polfinalno lahko-atletsko tekmovanje za atetski pokal Evrope. Razen v Celju so bila podobna tekmovanja še v Nici in Oslu. V Celju sta se v finale, ki bo v Edinburghu, uvrstili ZRN (103,5 točk); Poljaki so bili tretji s 83,5 točkami, Jugoslavija četrta s 63, Svica peta s 43 in Španija s 37 točkami. Edino zmago za Jugoslavijo je dosegel Sušenj v teku na 800 m v času 1:48,89. Izreden čas je postavila tudi štafeta 4x400 (bila je dluga za ZRN) v postavi Kocuvan, Čikić, Alebić, Sušanj s 3:03,48, kar je četrty letošnji najboljši svetovni rezultat, za štafetama ZRN in SZ. Celjan Svet je v teku na 3.000 m ovire zasedel četrto mesto z novim rekordom v času 8:34,4. V Oslu sta prvi dve mesti zasedli ekipi SZ in Velike Britanije, v Nici pa NDR in Francija.

ŠAH

Slovenski vele mojster Albin Planinc in bivši svetovni prvak Tigran Petrosjan sta zmagala na turnirju za trofej IBM, ki se je zaključila 4. avgusta. Dosegla sta vsak po 10 točk. Planincov uspeh je eden izmed največjih sloven-

OBVESTILA

SOBOTA, 8. septembra 1973:

V Slovenskem domu v San Martinu družinski večer z večerjo in družabno prireditvijo.

NEDELJA, 9. septembra 1973:

V Slomškovem domu ob 15 prva velika tombola v korist zavetišča dr. Gregorija Rožmana.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 15,30 bo podučno zdravstveno predavanje ge. dr. M. Peternej. Žene in matere lepo vabljene.

SOBOTA, 15. septembra 1973:

Slovenski buenosaireški oktet prireja koncert v Slovenski hiši ob 20.30.

SKAD vabi na obisk razstave „Picassa“ v Museo de Bellas Artes. Zbiranje do 16,30 pred Muzejem.

NEDELJA, 16. septembra 1973:

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 4 popoldne koncert otroškega pevskega zbora.

SREDO, 19. septembra 1973:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 18.30 redni sestanek Lige Žena-mati.

SOBOTA, 22. septembra 1973:

V Slovenski hiši proslava šolskih otrok na čast škofu Antonu Martinu Slomšku. Na sporedu sv. maša in pravljica igrata „Od pastirja do cesarja.“

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA 1973:

V Slovenski hiši ob 17 organizira Zveza slovenskih mater in žena razgovor z dr. Debeljakom „Ob 70 letnic“ Vodi ga. prof. Jana Dobovšek.

SOBOTA, 29. septembra 1973:

Na Pristavi večer slovenske pesmi ob 20. Izvajajo Slovenske mladenke.

NEDELJA, 30. septembra 1973:

Celodnevna prireditev ob obletnici Slomškovega doma.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi bo XXII. mladinski dan.

SOBOTA, 6. oktobra 1973:

Slovenski pevski zbor Gallus pripravlja koncert samo narodnih pesmi.

NEDELJA, 7. oktobra 1973:

Velika sanmartinska tombola.

skega in tudi jugoslovskega šaha v zadnjih letih. Naslednja mesta so zasedli: Kavalak 9,5; Spasski 9; Szabo 8,5; Marović 8; Anderson, Donner, Ribly, Smejkal in Timman 7,5; Radulov in Ree 6; Enklaar in Quinteros 5,5; Langeweg 4,5. Planinc sta na tem turnirju premagala le Petrosjan in Argentinec Quinteros.

SDO

Morón

SFZ

III. MLADINSKI DAN

NEDELJA, 16. SEPTEMBRA NA SLOVENSKI PRISTAVI

Ob 8.—: Odbojka za pokal Matjaž Kunčič 1973
Ob 11:30: sv. maša za raj. Matjaža Kunčiča
Ob 13.—: kosilo

Ob 16.—: popoldanski program:
nastopi naraščajnic,
naraščajnikov
deklet
slovenskih mladenk
folklorna skupina

Finala odbojke

Prosta zabava

Razdelitev pokalov

Vsi prav lepo vabljeni!

SLOVENSKI BUENOSAIREŠKI OKTET KONCERT

Sobota, 15. septembra, ob 20.30 v Slovenski hiši

Vstopnice v predprodaji pri članih okteta

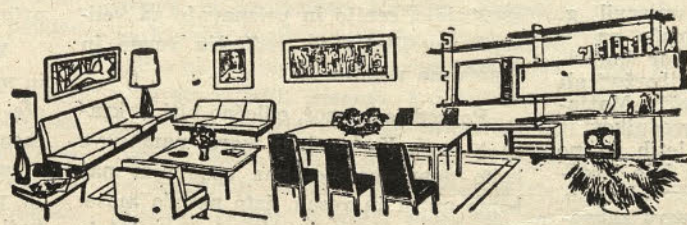
Po pričetku programa vstop v dvorano ne bo dovoljen.

VELIKA IZBIRA NAJBOLJŠEGA POHIŠTVA

MUEBLES

LUKY

Frente Estación EZEIZA
Ruta 205
T. E. 295-1197

LUKA MILHARČIČ

Električni aparati

Izključni zastopniki: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia — Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall

Podružnice

CARLOS SPEGAZZINI
Avda. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO
Almafuerte 3230

V nedeljo, 9. septembra, vsi v Slomškov dom na veliko dobrodelno tombolo v korist Slovenskega zavetišča dr. Gregorija Rožmana. Že sedaj lahko napovemo, da bo več kot

500

lepih dobitkov razdeljenih med srečne udeležence. Glavni dobitki:

1. Družinski šotor (za 6 oseb)

2. Hladilnik znamke „Bled“

Podprimo eno najnujnejših akcij slovenske emigracije! Darujmo dobitke, kupujmo tablice! Udeležimo se tombole sami, povabimo pa tudi znance in prijatelje!

Slovenski dom v San Martinu

vabi vse rojake in rojakinje na

DRUŽINSKI VEČER

z večerjo in družabno prireditvijo, ki bo

SOBOTO, 8. SEPTEMBRA, ob 20

Za večerjo se prijavite pri odbornikih doma ali pri gospe Potočarjevi (telefon 755-1266).

Sodeluje orkester Duc in altum

Že danes opozarjamo vse rojake na veliko sanmartinsko tombolo, ki bo v nedeljo, 7. oktobra.

Svoji k svojim! Pod enakimi pogoji Vam SLOGA plača večje obresti kot katera koli banka. In Vaš denar bo pomagal pri gospodarskem napredku slovenskega človeka v Argentini. Pomislite tudi na to, predno se odločite za naložbo svojih prihrankov!

Kreditna zadruga „S. L. O. G. A.“ z o. z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrtek in sobotah od 16. do 20. ure

Ob smrti naše drage mame, gospe

Ivane Novak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tako težkem trenutku stali ob strani. Prav posebna zahvala g. dr. Alojziju Starcu in dr. Alojziju Beretu za vso skrb v njeni dolgotrajni bolezni. Msgr. Antonu Oreharju in g. Matiju Borštnarju za vodstvo pogreba in molitve.

Žalujoci: sin: Franc Novak, duhovnik;
hčerke: Ivana por. Sešek,
Stanislava,
Marija por. Troha,
Ana por. Skvarča
in ostalo sorodstvo.

San Luis, Gilbert — Minnesota, Buenos Aires, Ljubljana

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da je po težki in dolgotrajni bolezni dne 29. avgusta 1973 zjutraj, mirno v Gospodu zaspala moja draga žena, naša mama, stara mama in tašča, gospa

Ani Zemanek roj. Soršak

v 78 letu starosti.

Drago pokojnico smo položili k večnemu počitku na pokopališču Chacarita.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so našo drago mamo kropili in spremili na zadnji poti in vsem darovalcem cvetja, kakor tudi onim, ki so darovali v dobrodelne namene. Posebna zahvala g. delegatu msgr. A. Oreharju in g. J. Rodetu za tolažbo v bolezni, opravljeno sv. mašo pred krsto in molitve na pokopališču.

Sv. maša za 30. dan bo v sredo, 26. septembra, ob 19 v cerkvi Marije Pomagaj.

Žalujoci: soprog ing. Gustav Zemanek;
hčerki: Sonja in Ruža;
zeta: Maks Virnik in Silveij Šuc;
vnuka: Majda in Ivan.

Buenos Aires, 30. avgusta 1973.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correio Argentino Central (B)
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.149.713

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1973 za Argentino \$ 75.— (7.500.—) — Pri pošiljanju po pošti \$ 78.— (7.800.—). ZDA in Kanada 13 USA dol.; za Evropo pa 15 USA dol. za pošiljanje z avionsko pošto. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213

DRUŠTVENI OGLASNIK

Zedinjena Slovenija se iskreno zahvaljuje nadzorniku Petelinu za dar 20.000 \$, ki ga je poklonil šolskemu odseku namesto cvetja na grob g. dr. Voršiču.

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo ob 14,32 na radio Antártida.